

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 240/2025-21

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a sudcov Libora Duľu (sudca spravodajca) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDACTED], zastúpenej advokátom JUDr. Pavlom Horovčákom, Hroncova 3, Košice, proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach č. k. 10Cb/5/2006-617 z 30. januára 2025 a opatreniu – listu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2ObdoV/4/2020 z 25. februára 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 30. apríla 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na rovnosť účastníkov súdneho konania podľa čl. 47 ods. 3 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením a opatrením (listom) všeobecných súdov označenými v záhlaví tohto rozhodnutia. Sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd napadnuté uznesenie krajského súdu v jeho II. výroku a opatrenie – list najvyššieho súdu zrušil, vec vrátil najvyššiemu súdu na ďalšie konanie o podanom dovolaní, priznal jej finančné zadost'učinenie 10 000 eur a náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh zistil ústavný súd nasledujúce skutočnosti:

3. Sťažovateľka sa podaným návrhom domáhala, aby krajský súd vydal zmenkový platobný rozkaz, ktorým zaviazе žalovaných zaplatiť jej spoločne a nerozdielne zmenkovú sumu 50 551,68 eur s príslušenstvom. Sťažovateľka podala v predmetnej veci dovolanie z 31. augusta 2018.

4. Krajský súd uznesením zo 16. januára 2019 dovolacie konanie zastavil (výrok I) a stranám náhradu trov dovolacieho konania nepriznal (výrok II). Dôvodom zastavenia dovolacieho konania podľa § 10 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku

za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“) bolo nezaplatenie súdneho poplatku za dovolanie sťažovateľkou, a to ani na základe výzvy súdu z 13. septembra 2018 doručenej sťažovateľke 29. septembra 2018.

5. Sťažovateľka požiadala 11. februára 2019 (v lehote na podanie odvolania proti uzneseniu o zastavení dovolacieho konania) o oslobodenie od zaplatenia súdneho poplatku a krajský súd uznesením zo 16. októbra 2019 vydaným vyšším súdnym úradníkom sťažovateľke priznal oslobodenie od súdneho poplatku za dovolanie a následne uznesením z 20. novembra 2019 zrušil uznesenie krajského súdu zo 16. januára 2019, ktorým bolo dovolacie konanie zastavené. Toto rozhodnutie krajský súd odôvodnil tým, že do uplynutia lehoty na podanie odvolania proti uzneseniu o zastavení dovolacieho konania podala sťažovateľka žiadosť o oslobodenie od súdnych poplatkov a tejto žiadosti bolo vyhovené.

6. Najvyšší súd po predložení spisu krajským súdom na rozhodnutie o dovolaní sťažovateľky v liste označenom ako „*VEC: Vrátenie spisu*“ z 25. februára 2021 uviedol, že súdny spis vracia ako nedôvodne predložený, keďže rozhodovanie najvyššieho súdu neprichádza do úvahy. Citujúc príslušné zákonné ustanovenia, dospel k záveru, že postup krajského súdu ako súdu prvej inštancie týkajúci sa priznania oslobodenia od súdnych poplatkov nebol správny, keďže žiadosť sťažovateľky bola podaná oneskorene a nemôže zhojiť právne následky, ktoré zákon spája s nesplnením poplatkovej povinnosti v určenej lehote. Na tejto skutočnosti nič nemení ani nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie, ktorým rozhodol o zrušení uznesenia o zastavení dovolacieho konania, a ani priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov. Povinnosťou súdu prvej inštancie bolo nezrušiť uznesenie zo 16. januára 2019, na základe ktorého bolo dovolacie konanie zastavené pre nezaplatenie súdneho poplatku, a danej žiadosti o priznanie oslobodenia od zaplatenia súdneho poplatku za dovolanie nevyhovieť.

7. Krajský súd na základe tohto listu najvyššieho súdu výrokom II uznesenia z 30. januára 2025 zrušil uznesenie krajského súdu z 20. novembra 2019, ktorým bolo zrušené uznesenie zo 16. januára 2019 o zastavení dovolacieho konania. V rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia krajský súd uviedol, že dovolacie konanie vedené na základe dovolania sťažovateľky je zastavené v súlade s pôvodným uznesením krajského súdu zo 16. januára 2019. Svoje opodstatnenie stratilo aj uznesenie zo 16. októbra 2019 (ktorým sa upravuje vedené konanie), ktorým bolo sťažovateľke priznané oslobodenie od súdneho poplatku za dovolanie.

II.

Argumentácia sťažovateľky

8. Sťažovateľka uvádza, že napadnuté uznesenie krajského súdu vo výroku II, ako aj list najvyššieho súdu, ktorý mu predchádzal, sú arbitrárne, nesprávne, nezákonné a nespravodlivé.

9. Podľa sťažovateľky „*Krajský súd v Košiciach neuvádza v odôvodnení napadnutého uznesenia žiadne vlastné nové skutkové zistenia - rozhodnutie vychádza len z listu - opatrenia Najvyššieho súdu SR. Podľa nášho názoru bola dôvodom listu - opatrenia NS SR neochota Najvyššieho súdu SR meritórne rozhodovať o podaní dovolania žalobkyne proti rozsudku Najvyššieho súdu SR zo dňa 31. mája 2018, č. k. 5Obo/8/2017-490.*“.

10. Sťažovateľka podala dovolanie, namietajúc nesprávnu aplikáciu procesnoprávných predpisov (namiesto rozhodovania podľa Občianskeho súdneho poriadku bolo rozhodované podľa Civilného sporového poriadku) a nesprávnu aplikáciu hmotnoprávných predpisov (zmenkového zákona). Pre vytvorenie komplexného pohľadu na celé predmetné súdne konanie sťažovateľka v ďalšom v ústavnej sťažnosti odcitovala celé znenie podaného dovolania.

11. Priznanie finančného zadosťučinenia sťažovateľka odôvodňuje v podstatnom tvrdením, že v dôsledku závažného zásahu do jej základného práva na súdnu ochranu a na rovnosť všetkých účastníkov súdneho konania, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie jej bolo znemožnené domáhať sa efektívnym spôsobom zaplataenia zmenkovej pohľadávky voči zmenkovým dlžníkom. Žaloba v predmetnej veci bola podaná na súde prvej inštancie ešte v roku 2003 a napriek tomu do dnešného dňa predmetný súdny spor nie je ukončený.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

12. Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že medzi obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a obsahom práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (m. m. II. ÚS 71/97). Z tohto vyplýva, že právne východiská, na základe ktorých ústavný súd preskúmava, či došlo k ich porušeniu, sú vo vzťahu k týmto označeným právam v zásade identické (IV. ÚS 147/08).

13. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Preskúmal, či ústavná sťažnosť sťažovateľky obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

14. Podľa § 123 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavná sťažnosť musí okrem všeobecných náležitostí návrhu na začatie konania podľa § 43 obsahovať a) označenie toho, kto podľa sťažovateľa porušil jeho základné práva a slobody, b) označenie právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým podľa sťažovateľa boli porušené jeho základné práva a slobody, c) označenie základných práv a slobôd, ktorých porušenie sťažovateľ tvrdí, d) konkrétne skutkové a právne dôvody, pre ktoré malo podľa sťažovateľa dôjsť k porušeniu jeho základných práv a slobôd.

15. Bez potreby bližších doktrinálnych záverov k označeným právam sťažovateľky je potrebné konštatovať, že ústavná sťažnosť nie je argumentačne koncipovaná tak, aby sa z nej dalo vyvodiť, ako napadnuté uznesenie krajského súdu a list najvyššieho súdu mali poškodiť sťažovateľku na ňou označených právach, pretože absentuje odôvodnenie, teda ústavnoprávna argumentácia, relevantné námietky a prezentovanie súvislostí týkajúcich sa porušenia označeného základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 47 ods. 3 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vo vzťahu k napadnutému uzneseniu krajského súdu a listu najvyššieho súdu. Rozhodne nepostačuje vo vzťahu k napadnutému listu a uzneseniu len strohé konštatovanie, že je arbitrárne, nesprávne,

nezákonné a nespravodlivé. Nejde totiž o relevantnú a adresnú argumentáciu atakujúcu najvyšším súdom prezentované závery v liste, ktoré následne prevzal krajský súd v napadnutom uznesení. Znamená to, že námietky proti listu mali byť aj námietkami proti napadnutému uzneseniu, v ústavnej sťažnosti však nie sú konkrétne sformulované. Sťažovateľka nelogicky podstatnú časť argumentácie, resp. takmer všetku argumentáciu v odôvodnení ústavnej sťažnosti zamerala na doslovný prepis ňou podaného dovolania, ku ktorého prieskumu všeobecnými súdmi ani nedošlo, pričom odôvodnenie jej ústavnej sťažnosti malo smerovať predovšetkým k relevantnému spochybneniu záverov dovolacieho súdu a následne krajského súdu v súvislosti s nezaplatením súdneho poplatku za podané dovolanie a oneskorene podanou žiadosťou sťažovateľky o oslobodenie od jeho zaplataenia.

16. Ústavný súd zdôrazňuje, že v ústave a zákone o ústavnom súde má presne definované právomoci, ktorých uplatnenie je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 43 ods. 1 a § 123 ods. 1 zákona o ústavnom súde). Až na výnimky, ktoré v danej veci nie sú relevantné, je ústavný súd pritom viazaný návrhom na začatie konania (§ 45 zákona o ústavnom súde).

17. Odôvodnenie návrhu je pritom podľa § 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde zákonom danou podmienkou konania pred ústavným súdom. V tejto súvislosti ústavný súd už opakovane konštatoval, že zo vzájomnej väzby medzi relevantnými ustanoveniami zákona o ústavnom súde (§ 43 ods. 1 a § 123 ods. 1) vyplýva, že sťažovateľ musí označiť základné práva a slobody, ktorých vyslovenia porušenia sa domáha, nielen označením príslušných článkov ústavy, ale musí ich konkretizovať aj skutkovo (m. m. IV. ÚS 124/08, IV. ÚS 146/08), t. j. uviesť, z akých dôvodov malo dôjsť k ich porušeniu a navrhnúť v tejto súvislosti dôkazy.

18. Pretože predmetná ústavná sťažnosť v predloženej podobe vo vzťahu k napadnutému uzneseniu krajského súdu a listu najvyššieho súdu neobsahuje náležitosti, ktoré na uplatnenie právomoci ústavného súdu ustanovuje ústava a zákon o ústavnom súde, a to relevantné odôvodnenie ako východiskový rámec ústavnej sťažnosti obsahovo korešpondujúce s návrhom na rozhodnutie vo veci samej, ústavný súd ústavnú sťažnosť v súlade s § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde odmietol pre nespĺnenie zákonom ustanovených náležitostí.

19. Následkom uvedeného nedostatku zostala ústavná sťažnosť sťažovateľky v rovine vyjadrenia nespokojnosti s napadnutým uznesením krajského súdu a listom najvyššieho súdu. Uvedené by ústavný súd aj v prípade, že by neodmietol podanie pre nedostatok náležitostí, viedlo pri zameraní sa na úroveň odôvodnenia napadnutého uznesenia, ktoré kopírovalo list, ktorý mu predchádzal, nutne k záveru, že ústavná sťažnosť je zjavne neopodstatnená. Najvyšší súd v rámci ním vydaného listu, ktorý krajský súd premietol v rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia, v podstatnom dal sťažovateľke komplexnú, zrozumiteľnú a jednoznačnú odpoveď ako dospel k záveru, že postup krajského súdu týkajúci sa priznania oslobodenia od súdneho poplatku nebol správny, keďže sťažovateľkou oneskorene podaná žiadosť nemala vplyv na poplatkovú povinnosť a nemôže zhojiť právne následky, ktoré zákon spája s nespĺnením poplatkovej povinnosti v určenej lehote podľa § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch v znení účinnom od 1. júla 2017. Odôvodnenie listu najvyššieho súdu premietnutého do napadnutého uznesenia krajského súdu nevzbudzuje (ani v intenciách vecného prieskumu v konaní o ústavnej sťažnosti) pochybnosti o ústavnej udržiateľnosti ich záverov.

20. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. mája 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu